

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm
2025-10-07

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
LI2025/01327

Remissyttrande

Betänkandet *Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik* (SOU 2025:85)

Företagarna har getts möjlighet att avge remissyttrande om det angivna betänkandet. Här följer våra huvudsakliga synpunkter.

Förslaget i korthet

Utredningen har haft i uppdrag att ta ställning till målen för den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken. Dessa respektive mål skiljer sig åt i dag. I detta delbetänkande lägger utredningen fram ett antal bedömningar, men enbart ett konkret ändringsförslag.

Utredningen anser att de uppgifter som regionerna har enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar bör ligga kvar på regionerna, men att staten och regionerna har ett delat ansvar för det regionala utvecklingsarbetet. Utredningen identifierar vidare tre övergripande värden för en territoriell politik (samlingsbegrepp för regional utvecklingspolitik och landsbygdspolitik): territoriell sammanhållning, effektiv och platsbaserad samordning samt lokal och regional förankring.

Förutsättningar på systemnivå som behövs för att åstadkomma en sammanhållen territoriell politik anses saknas i dag. En övergripande verksamhetslogik bör tas fram som visar hur förändringen ska uppnås och vad de olika aktörerna ska bidra med. Styrningen av myndigheter inom den territoriella politiken bör vara verksamhetsanpassad.

Landsbygdernas behov och förutsättningar behöver enligt utredningen ges större utrymme i såväl den nationella som regionala politiken. Utredningen gör i det föreliggande delbetänkandet preliminära bedömningar om vad en sammanslagning av politikområdena skulle kunna innebära, men tar inte slutlig ställning till frågan om det ska vara ett eller två politikområden.

Utredningen konstaterar att samverkan, ofta i form av flerpartssamverkan, är nödvändig för att tvärssektoriella frågor ska kunna hanteras. En skyldighet för statliga myndigheter, regioner och kommuner att samverka förutsätter att det konkretiseras i en uppgift eller ett uppdrag för de berörda aktörerna och att sakfrågan omfattas av samtliga aktörers kompetens. Utredningen ser ett behov av att förtydliga bestämmelsen om samråd i lagen om regionalt utvecklingsansvar, och föreslår att den aktuella bestämmelsen ändras så att det tydligt framgår att en region ska samråda med företrädare för det civila samhällets organisationer och näringslivet i länet. Ändringen föreslås träda i kraft 1 juli 2026.

Företagarnas inställning

Företagarna konstaterar att näringslivets och företagens betydelse för regional utveckling berörs relativt lite i betänkandet. Perspektivet om ekonomisk tillväxt, sett som materiella förbättringar, är alltför frånvarande. Företagande, näringsliv och ekonomisk tillväxt är förutsättningen för att kunna hantera de utmaningar som identifieras (demografiska förändringar, klimatförändringar, social sammanhållning och beredskap, med mera). Företagarna menar inte att det offentliga ska utforma nya och mer stöd/bidrag till företag, utan att företagandets betydelse för regional utveckling ska beaktas i den regionala utvecklingspolitiken tydligare. Vi tillstyrker förslaget att grunden för samråd mellan region och näringsliv understryks, men vi noterar samtidigt att ingen utvärdering redovisas i betänkandet av hur dessa samråd har fungerat hitintills. Därtill kan påpekas att definitionen av ”det civila samhällets organisationer” är vag.

Utredningen behöver i det vidare arbetet beakta att de målsättningar som nämns på s. 62-63, i fyra strategiska områden (likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet; kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet; innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet; tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem), aldrig de facto kan vara helt likvärdiga i möjligheter för dessa faktorer överallt, eftersom de kräver resurser som har alternativa användningsområden. För att exemplifiera utifrån en företagares verklighet: Om man har fem butiker och har x kronor för investeringar, kan man inte vid varje tillfälle lägga exakt $x/5$ på varje butik, utan valet av investering beror på marknadsförutsättningar, lönsamhet, kundpotential etc. utifrån respektive lokal förutsättning. Det konstateras på s. 85-86 att de snarlika och brett formulerade målen gör att de blir svåra att följa upp och utvärdera, vilket bör vara ett grundkrav på politiska ambitioner.

Det är tydligt av utgångspunkterna att det är oklart vad staten vill med den regionala politiken/landsbygdspolitiken – vad målen är, vem som ska ha ansvar och hur utvärdering ska ske. Vi anser att det behöver identifieras *varför* en särskild regional utvecklingspolitik behövs innan man överväger vad den ska utgöras av. Vad gäller frågan om huruvida det ska vara ett eller två politikområden, är ett grundläggande faktum som inte berörs tillräckligt mycket i betänkandet att det alltid finns konkurrerande prioriteringar. Detta kopplar tillbaka till frånvaron av ett övergripande mål för den territoriella politiken.

Patrick Krassén
Policychef
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna